

Nr. 52, november 2010

Geachte leden en donateurs,

Voorwoord van de voorzitter

Een lid van de Historische Vereniging Voorburg, u dus ook, mag zich gelukkig prijzen. En als voorzitter van de HVV feliciteer ik mezelf daar graag mee: Van harte, vent! Dank je!

Het is, denk ik, weer gelukt om voor allemaal een mooie verrassing te verzorgen. Net voor Sinterklaas, ter verhoging van het warme gevoel dat dit feest ons elk jaar bezorgt. We beginnen met een heerlijk (leden-)avondje en twee dagen later is het tijd voor het grote cadeau. Ik zal er niet te uitgebreid op ingaan, dat gebeurt al op andere plekken. Wel hoop ik, dat u van deze uitnodiging gebruik zult maken om op donderdag 25 november a.s., samen met ons, een aanloopje te nemen naar de presentatie van ons nieuwe boek op zaterdag de 27^e november.

Het wordt een mooie belevenis. Met dank, wederom, aan onze onvolprezen redactie. *Oh kom er eens kijken,.... Op donderdag en zaterdag!*

R.W.M. van Gelooven.

Het bestuur nodigt u uit tot het bijwonen van de

**31^e Algemene Ledenbijeenkomst
in de Voorhof, Herenstraat 77a (naast de Oude Kerk), Voorburg
op donderdag 25 november 2010
aanvang 19.30 uur
de zaal is open vanaf 19.00 uur.**

Het programma ziet er als volgt uit:

- 19.30 uur**   **Opening en mededelingen door de voorzitter, de heer dr. R.M.W. van Gelooven**
- 19.35 uur**   **Lezing door de de heer dr. Mark Driessen (Universiteit van Amsterdam) over de meest recente opgraving op Forum Hadriani, waarbij hij opgravingsleider was. Inclusief een pauze op een geschikt moment.**
- 21:15 uur**   **2^e Pauze**

21.30 uur Lezing door mevrouw Marieke Spliethoff en Kees van der Leer, auteurs van de nieuwste uitgave van ons tijdschrift Historisch Voorburg, getiteld "Prinses Marianne, kunstenaars, dominees en een pelgrimage". Van dit boek wordt het eerste exemplaar twee dagen later, op zaterdag 27 november in de Oude kerk overhandigd aan H.K.H. Prinses Margriet.

Marieke Spliethoff schreef voor dit nummer van ons tijdschrift een verhaal over Mariannes pelgrimage, Kees van der Leer schreef o.a. over Mariannes bijzondere betrekkingen met de kunstenaarsfamilie Postma en haar correspondentie met dominee Van Laak die jarenlang op Meivliet (naast Drievliet) woonde.

(Zie voor verdere informatie het hierna volgende onder de 'kopjes' "Historisch Voorburg jaargang 16/1" en in "Prinses Marianne 200 jaar geleden geboren")

22.15 uur Afsluiting met een drankje

Historisch Voorburg jaargang 16 nummer 1

Het nieuwe boek "Prinses Marianne, kunstenaars, dominees en een pelgrimage", geschreven door ons redactielid Kees van der Leer en de conservator van Paleis Het Loo mevrouw Marieke Spliethoff, zal beschikbaar zijn vanaf de opening van de tentoonstelling in het Stedelijk Museum "Prinses Marianne, een leven van liefde en kunst" op 27 november 2010 in de Oude kerk te Voorburg. Het eerste exemplaar van dit boek zal bij die gelegenheid overhandigd worden aan H.K.H. Prinses Margriet.

Alle HVV-leden hebben voor deze overhandiging ter gelegenheid van de opening van de tentoonstelling in het Stedelijk Museum Leidschendam-Voorburg een separate uitnodiging ontvangen, waarin zij konden aangeven in aanmerking te willen komen voor toegangskarten.

Als u aanwezig wilt zijn en nog niet geantwoord hebt door het inzenden van de antwoordstrook of met een e-mailbericht (aanmelden@stedelijkmuseum-lv.nl) , doe dat dan alsnog met enige spoed. Naar aanleiding daarvan worden toegangskarten verzonden (in volgorde van binnenkomst) en zonder kaart geen toegang op 27 november!

Tijdens deze bijeenkomst zal de Voorburgse muziekfanfare Forum Hadriani (in 1896 mede opgericht door prins Albert, de zoon van prinses Marianne) enkele nummers spelen gecomponeerd door familieleden van prinses Marianne en ook zal Wim Madderom de door prinses Marianne gecomponeerde cavaleriemars spelen op het Marianne-orgel. Vanzelfsprekend zal ook de Reinhartshausen-wijn uit de voormalige wijngaard van de prinses niet ontbreken.

Na de officiële opening van de tentoonstelling kunnen de in de Oude kerk aanwezige HVV-leden hun exemplaar ophalen bij een uitgiftepunt aldaar. Voor alle overige leden zal een exemplaar in de daaropvolgende tijd worden bezorgd. Voor Voorburg en omstreken maken wij daar weer graag gebruik van de vrijwilligersdiensten van onze onvolprezen bezorgers.

Prinses Marianne 200 jaar geleden geboren

In 2010 wordt op diverse plaatsen in Europa herdacht dat prinses Marianne (1810–1883) 200 jaar geleden werd geboren. Deze veelbesproken dochter van koning Willem I is vooral bekend om haar liefdesrelatie met haar lakei-bibliothecaris Johannes van Rossum en hun buitenechtelijke zoon, die zij tegen alle regels van haar tijd zelf opvoedde. Minder bekend is dat de prinses veel contacten onderhield met diverse kunstenaars, een eigen museum had en als eerste Oranje het Heilige Land bezocht. In Paleis Het Loo en het Stadsmuseum Leidschendam-Voorburg wordt dit najaar een dubbelexpositie gewijd aan deze markante prinses.

In Paleis Het Loo in Apeldoorn vindt van 30 oktober 2010 tot en met 9 januari 2011 de tentoonstelling 'Op reis met prinses Marianne. Herinneringen aan het Heilige Land, 1849-1850' plaats. Het thema van deze kleine tentoonstelling is de avontuurlijke reis die de prinses met een gevolg van twaalf personen in 1849-1850 maakte naar Egypte, het Heilige Land, Jordanië en Syrië. Op de heenweg schonk zij op Sicilië het leven aan haar buitenechtelijke zoon Johannes Willem, wiens vader Johannes van Rossum als haar secretaris de reis meemaakte. Ook de Zwolse predikant Ds. G.H. van Senden, die de baby op Sicilië doopte, behoorde als geestelijk leidsman en kenner van de Bijbelse wereld tot het reisgezelschap.

De kern van de tentoonstelling bestaat uit een collectie souvenirs, die tijdens de reis bijeengebracht is door dominee van Senden. Zijn verzameling van meer dan honderd voorwerpen, waaronder mummiebeeldjes, scarabeeën, olielampjes en een flesje Jordaanwater, werd onlangs door Paleis Het Loo verworven van zijn nakomelingen. Door middel van portretten, oude foto's, een door de dominee aangelegd herbarium, brieven en andere voorwerpen, wordt het mogelijk de avontuurlijke reis van het vorstelijk gezelschap op afstand mee te beleven. Tevens zal aandacht worden geschonken aan de jeugd van prinses Marianne op Het Loo en haar huwelijk met prins Albrecht van Pruisen.

Paleis Het Loo Nationaal Museum

Postadres	Koninklijk Park 1, 7315 JA Apeldoorn.
Ingang	via parkeerplaats Amersfoortseweg, Apeldoorn.
Geopend	De tentoonstelling over prinses Marianne is te zien in de Oostvleugel van Paleis Het Loo, geopend dinsdag t/m zondag en op feestdagen van 13.00-17.00 uur. Het paleis en de tuin zijn geopend van dinsdag t/m zondag en op feestdagen van 10.00-17.00 uur.
Gesloten	's maandags, tenzij een feestdag.
Entree	€ 10,00 p.p., 6 t/m 17 jr. € 3,00 p.p., t/m 5 jaar en MK gratis (m.i.v. 01-01-2011: € 12,50 p.p., 6 t/m 17 jr. € 4,00 p.p.)
Routebeschrijving	A1 en A50 afslag Paleis Het Loo en vervolgens ANWB-borden volgen. Navigatieadvies: Amersfoortseweg, 7313 AA.
Openbaar vervoer	Station Apeldoorn, buslijn 102, halte Paleis Het Loo; buslijn 5 (Berg en Bos), buslijn 10 (Kerschoten) en buslijn 96 (Vaassen), halte Gedenknaald.
Informatie	055-5772400 of www.paleishetloo.nl

Het *Stadsmuseum Leidschendam-Voorburg* organiseert van 27 november 2010 tot en met 30 januari 2011 de expositie **'Prinses Marianne, een leven van liefde en kunst'**. Na terugkeer uit het Heilige Land verbleef prinses Marianne beurtelings op haar buitenplaats Rusthof in Voorburg of op een van haar buitenlandse bezittingen, waaronder kasteel Reinhartshausen bij Wiesbaden en Slot Camenz in Polen. Zij had een grote belangstelling voor kunst en kocht werken van diverse vooral Hollandse kunstenaars, zoals de gebroeders Maris, H. van de Sande Bakhuyzen, L.L. Kleijn en J.Ph. Koelman. Daarnaast verzamelde zij werken van Italiaanse meesters uit de Renaissance en Hollandse meesters uit de Gouden Eeuw, alsmede sculptuur en tekeningen.

In 1858 liet Marianne aan haar kasteel Reinhartshausen een speciale museumvleugel bouwen, die zij ook voor het publiek openstelde. Na het overlijden van de prinses raakte deze unieke collectie verspreid, slechts een klein deel bleef achter op het kasteel. Op de tentoonstelling zullen diverse schilderijen uit Mariannes voormalige collectie voor het eerst in Nederland te zien zijn. Ook zal het portret worden geëxposeerd dat Wilhelmina van Pruisen, moeder van prinses Marianne, schilderde van de kleine Marianne in de wieg.

Stadsmuseum Leidschendam-Voorburg

Adres Herenstraat 101, 2271 CC Voorburg
Geopend woensdag t/m zondag van 13.00-17.00 uur.
Entree € 6,00 p.p., MK-houders € 2,00.
Openbaar vervoer Het museum ligt op loopafstand van station Voorburg;
Station Den Haag CS, buslijn 45, halte Laan van Heldenburg
Informatie 070-3861673 of www.stadsmuseum-leidschendam-voorburg.nl

Over Prinses Marianne is door de *Historische Vereniging Voorburg* een boek gepubliceerd onder de titel **'Prinses Marianne, kunstenaars, dominees en een pelgrimage'**, geschreven door Kees van der Leer en Marieke Spliethoff (conservator Paleis Het Loo).

Bij uitgeverij *Waanders* verscheen in mei 2010 het boek **'Prinses Marianne, een leven van liefde en kunst'**, geschreven door Kees van der Leer en Tiny de Liefde (kunsthistorica).

Open Monumentendag 2010

Op 11 september 2010 was onze vereniging aanwezig met een stand bij de Oude Kerk. We kunnen terugkijken op een geslaagde dag met veel aanloop, een goede verkoop van de nog voorradige oude uitgaven van *Historisch Voorburg* en een notering van 8 nieuwe leden

Nieuwe Leden

Dit jaar hebben wij de volgende nieuwe leden mogen begroeten:

- de heer E.C.H. Cilon te Leidschendam
- de heer bc. R. H. J. Egeter van Kuyk te Voorburg
- mevrouw C. Gortemulder-Habermehl te Voorburg
- mevrouw drs. J. Hees te Leiden
- de heer M. A. Hendriks te Voorburg
- de heer Chr. de Jong te Voorburg
- de heer J. A. Th. Kunst te Leidschendam
- mevrouw J.M.C. Meulenbroek te Groningen
- mevrouw A.M. Oppentocht-Schouten te Zoetermeer
- de heer W. F. Poot te Pijnacker
- de heer H. Risseeuw te Voorburg
- de heer dr. R. C. Sinnema te Den Haag
- de heer P.J. Thomson te Voorburg
- de heer P. J. Veelo te Voorburg
- mevrouw J.A. Walvis-Addens te Voorburg
- mevrouw L. J. Zikkenheimer te Amsterdam

E-mailadres

Tot nu toe hebben we van 281 leden het e-mailadres mogen noteren. Zij krijgen daarmee de nieuwsbrieven via internet toegezonden. Het is duidelijk, dat dit de vereniging veel portokosten bespaart. Daarom herhalen wij dit verzoek om uw e-mailadres voor dit doel op te geven. Een e-mailberichtje vanaf uw e-mailadres gericht aan info@historischeverenigingvoorburg.nl is daarvoor voldoende. Dank u wel.

Verzoek om genealogische hulp

Ontvangen van de heer Cees Hoogerheide, woonachtig op Texel (e-mail: c.hoogerheide@texel.com):

“Kunt u mij informeren betreffende onderstaand persoon. Vanaf Texel naar het archief is niet naast de deur, vandaar dat ik het per e-mail verzoek.

Franciscus van der Kolk geboren ca. 1862 te Voorburg. Gaarne geboorte datum en wie zijn zijn ouders. Op voorhand veel dank”

Wie van de leden wil de heer Hoogerheide aan deze informatie helpen?

Website

Zoals u weet heeft onze vereniging ook een website: www.historischeverenigingvoorburg.nl. Daar het onderhouden van de site niet naar wens ging en er ook een verlangen in het bestuur is om meer met de website te gaan doen, is er door het bestuur met deskundigen over gefilosofeerd op welke manier de website daarvoor zou kunnen worden aangepast.

Daaruit zijn wel ideeën geformuleerd, maar tevens bleek dat de individuele bestuursleden om diverse redenen niet de rol van webbeheerder op zich konden nemen. Vandaar deze oproep aan onze leden of er onder hen iemand is met ervaring in het webbouwen of die zich daarin zou willen verdiepen. Als u hier verder over zou willen praten, wendt u zich a.u.b. tot één van de bestuursleden of zend een e-mail aan info@historischeverenigingvoorburg.nl.

Bestuur

Het bestuur is als volgt samengesteld:

Dr. R.M.W. van Gelooven, voorzitter
Mevrouw drs. A.E. Oostdijk, lid
Dr. W.J.E. van de Graaff, lid
Mevrouw P.J. Kok, lid
J.L. Kok, RA, adviseur
Ir. M.T.A.M. van der Lans, secretaris
Ir. F.G.W. Steinhorst, penningmeester

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur

Marcel van der Lans, secretaris